

دانشگاه آزاد اسلامی در سوگ فقدان پدر؛

دانشگاه آزاد اسلامی یادگار پایدار آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (ره)

دانشگاه آزاد اسلامی که سال ۶۱ با پیشنهاد آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و تایید و حمایت حضرت امام خمینی (ره) تاسیس شد، شامگاه ۱۹ دی ماه ۹۵ در سوگ ارتحال پدر معنوی خود نشست.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی و به نقل از ایسنا، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نامی عجیب با انقلاب اسلامی است؛ شخصیتی سیاسی که همواره در تمامی بزنگاه‌های مختلف حضوری مؤثر داشته و جزو اصلی‌ترین یاران امام (ره) و مقام معظم رهبری بوده است.

نگاهی به زندگی رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام نشان از آن دارد که حرکت در مسیر اعتدال و مصلحت‌اندیشی از مهم‌ترین ابعاد شخصیتی او بوده که در این مسیر با در نظر گرفتن تمامی ابعاد مختلف، از جان و مال خویش دریغ نکرده است.

بر این اساس، در کنار فعالیت‌های سیاسی که از پیش از انقلاب آغاز کرد و با حضور در خط نهضت امام (ره) به اوج خود رسید، فعالیت‌های برجسته دیگری نیز در کارنامه سیاست‌مدارترین شخصیت تاریخ معاصر ایران به چشم می‌خورد که پرداختن به مساله علم و دانش از جمله این فعالیت‌ها در عرصه‌هایی غیر از عرصه سیاست بود.

دانشگاه آزاد اسلامی یادگاری است که در پس دیدگاه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (ره) مبنی بر دستیابی به پیشرفت از طریق توسعه دانش و با حمایت بنیان‌گذار انقلاب اسلامی ایران بر جای مانده است.

دانشگاه آزاد اسلامی از ۳۱ اردیبهشت سال ۱۳۶۱ با تایید و کمک ۱۰ میلیون ریالی حضرت امام خمینی (ره) پی‌ریزی شد و با تدوین اساسنامه‌ای با محوریت عام‌المنفعه بودن و صرف تمام‌هرینه‌ها در امور مربوط به دانشگاه در آذر همان سال، به صورت رسمی کار خود را آغاز کرد.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (ره) ۱۱ مهرماه امسال طی سخنانی به نحوه شکل‌گیری ایده تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی اشاره کرده و گفته بود: بنده از جوانی به این نتیجه رسیده بودم که خداوند از امت اسلامی انتظار دارد که همه به سمت دانش در سطوح مختلف بروند و تعبیر کوتاهی در این زمینه وجود دارد که انسان یا باید معلم باشد یا متعلم؛ یعنی انسان همواره باید به دنبال آموختن و آموزش دادن باشد که این مساله تفاوت ما را از سایر موجودات نشان می‌دهد.

رییس هیات مؤسس دانشگاه آزاد اسلامی تصریح کرده بود: مخصوصاً زمانی که تاریخ جدید دنیا را خواندم، متوجه شدم کشورهای که از لحاظ علمی پیشرفت کرده‌اند، جز کشورهایی پیشتاز محسوب می‌شوند. پیش از انقلاب برای این مسأله میدانی نداشتیم و اقدامات مان تنها در حد سخنرانی بود؛ اما پس از انقلاب احساس کردیم که خدا این فرصت را داده است که وارد کار بزرگی شویم که البته کشور زود هم به شورش‌های کور مبتلا شد و پس از آن نیز جنگ تحمیلی پیش آمد که همه امکانات ما را بلعید، از این رو خیلی ناراحت‌کننده بود که دانشگاه‌ها در این بازه زمانی تعطیل شدند.

رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام افزوده بود: در همان زمان احساس کردم که فقط با دانشگاه‌های دولتی به جایی نمی‌رسیم و مشخص نبود جنگ تا چه زمانی طول می‌کشد و اگر پولی به دست می‌آوردیم، به قدری صرف جنگ می‌شد که نمی‌توانستیم دانشگاه‌ها را توسعه دهیم و در آن زمان جوانان حداکثر می‌توانستند دیپلم بگیرند که این موضوع اصلاً مناسب با احکام اسلام و مباحث مترقی دنیا نبود. از این رو با توجه به اینکه مردم عاشق این هستند که فرزندان شان درس بخوانند، تفکر تشکیل دانشگاه آزاد اسلامی شکل گرفت.

هاشمی رفسنجانی(ره) با بیان اینکه در آن زمان همه چیز دولتی شده بود و چیزی دست مردم نبود، گفته بود: من آن زمان رییس مجلس بودم و می‌دیدم که نمایندگان با فعالیت‌های غیردولتی مخالف‌اند. از این رو همراه با دکتر جاسبی با امام (ره) صحبت کردیم و توضیح مختصری دادیم که متوجه شدیم امام (ره) نیز در این امر از ما مشتاق‌تر هستند و گفتند بروید کارتان را شروع کنید و یک میلیون تومان برای راه اندازی دانشگاه آزاد اسلامی اختصاص دادند. زمانی که این مسأله را در خطبه‌های نماز جمعه تهران توضیح دادم، مورد استقبال مردم قرار گرفت و در مدت کوتاهی در سراسر کشور دانشگاه آزاد اسلامی تاسیس شد که البته کار آسانی نبود. در همان ابتدا ساختمان‌های کوچکی می‌گرفتیم و به تدریج این ساختمان‌ها را توسعه می‌دادیم.

وی تصریح کرده بود: با رؤسای قوه قضاییه، مجلس، نخست وزیر، دکتر جاسبی و حاج احمد آقا عضو هیات مؤسس دانشگاه آزاد شدیم و کار را شروع کردیم؛ البته در شورای عالی انقلاب فرهنگی برخی در این موضوع با ما همکاری نمی‌کردند، ولی ما توانستیم نظرها را به آن‌ها تحمیل کنیم و اساسنامه خوبی را تدوین کنیم.

بر اساس این گزارش، در سال ۶۱ هیات مؤسس دانشگاه شامل رییس‌جمهور، رییس مجلس و نخست وزیر وقت، رییس دفتر امام خمینی(ره) و عبدالله جاسبی تشکیل جلسه داد و در نهایت جاسبی را به عنوان ریاست دانشگاه آزاد اسلامی برگزید.

همچنین برای آغاز به کار رسمی دانشگاه آزاد اسلامی، اولین آزمون ورودی این دانشگاه در اسفند ماه سال ۶۱ و با شرکت ۳۲ هزار داوطلب برگزار شد و در نهایت حدود ۳ هزار نفر برای تحصیل در رشته‌های مختلف در این دانشگاه پذیرفته شدند.

پس از آن دانشگاه آزاد اسلامی توسعه روزافزون را در دستور کار قرار داد و توانست در اکثر مناطق کشور واحد آموزشی تاسیس کند و در کنار آن به راهاندازی بخش‌های مختلفی همچون مراکز پژوهشی، شرکت‌های دانش‌بنیان، آموزشگاه‌ها و باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان اهتمام ورزید.

بر این اساس، در اسفندماه سال ۹۰ پس از کش و قوس‌های فراوان شورای عالی انقلاب فرهنگی تصمیم به اعطای مسند ریاست این دانشگاه به فرهاد دانشجو گرفت که با امتناع آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (ره) به عنوان رییس هیات مؤسس، امضای حکم رییس جدید به رییس جمهور وقت واگذار شد و در نهایت وزیر علوم وقت فرهاد دانشجو را به عنوان رییس جدید دانشگاه منصوب کرد.

البته ریاست دانشجو بر دانشگاه آزاد اسلامی چندان طولی نکشید و در تاریخ ۲۷ شهریور ۹۲ حمید میرزاده با اکثریت آرای هیات امنای دانشگاه به عنوان سومین رییس تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی منصوب شد.

بر این اساس، دانشگاه آزاد اسلامی که مؤسسه‌ای جوان در میان دانشگاه‌های کشور محسوب می‌شود، تاکنون توانسته بالغ بر ۵.۵ فارغ‌التحصیل از ۴۰۰ واحد آموزشی داشته باشد و در حال حاضر نیز جمعیتی در حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر و ۵۳ درصد دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی کشور در واحدهای این دانشگاه مشغول به تحصیل هستند.

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (ره) تحصیل تعداد بالای دانشجویان در دانشگاه آزاد اسلامی را ثمره عدالت جغرافیایی این دانشگاه عنوان کرده بود و معتقد بود: عدالت جغرافیایی دانشگاه آزاد ابتکار بسیار بزرگی بوده، به گونه‌ای که همه کشور زیر بار دانشگاه هستند و مردم از شهرهای کوچک تا مقطع دکترا می‌توانند درس بخوانند.

رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام ضمن تاکید بر اینکه ما واقعا به خاطر مردم این کار را شروع کردیم؛ گفته بود: مردم در شهرهای دور فکر داشتن دانشگاه را نمی‌کردند، ولی اکنون ما با تاسیس دانشگاه در سراسر کشور توانستیم علم را به خانه مردم ببریم. از طرفی زنان در بسیاری از خانواده‌ها اجازه نداشتند برای تحصیل به مناطق دور بروند؛ از این رو یکی از اهداف تاسیس دانشگاه آزاد این بود که راهی باشد برای تحصیل زنان ایرانی که امروز می‌بینیم این موضوع نتیجه داده و حتی در کنکورها تعداد بانوان از آقایان بیشتر است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب نیز در سخنانی دانشگاه آزاد اسلامی را امیدی برای سیل مشتاقان تحصیلات عالی در سراسر کشور عنوان کرده بودند.

به گزارش ایسنا، شامگاه ۱۹ دی ماه ۱۳۹۵ آیت‌الله هاشمی رفسنجانی که همواره بر توسعه دانش به عنوان حلقه اصلی دستیابی به پیشرفت در حوزه‌های مختلف تاکید داشته و دانشگاه آزاد اسلامی را در راستای عملیاتی‌سازی این تفکر بنا کرده بود و به عنوان پدر معنوی این دانشگاه محسوب می‌شد، پس از حدود ۶۰ سال خدمت و از خودگذشتگی در

عرصه‌های مختلف به دلیل عارضه قلبی چشم از جهان فرو بست.

ارتحال آیت‌الله هاشمی رفسنجانی(ره) بازتاب گسترده‌ای در محافل گوناگون داشته و شخصیت‌های زیادی فوت او را ضایعه‌ای بزرگ برای کشور عنوان کرده‌اند و دولت نیز با اعلام سه روز عزای عمومی در کشور، فقدان این شخصیت بزرگ سیاسی را به سوگ نشست و از طرفی دانشگاه آزاد اسلامی نیز که حالا در غم از دست دادن رییس هیات مؤسس خود قرار دارد، امتحانات روزهای ۲۰، ۲۱ و ۲۲ دی ماه را لغو کرد.